

SMB-Nytt

Nr. 1 1991, vol. 16

Norsk Bibliotekforening

Spesialgruppen for medisinsk bibliotekvirksomhet

Innhold

Skrivestafetten	2
Utdanning	3
EDB	4
Filnavn	
CD-ROM og copyright	
Folkehelse-BBS	
CD-ROM og betaling	
NLM og MeSH	11
Brukeropplæring	15
Møtenytt	16
Kunngjøringer	21
IFLA	23

Leder

Ledervers:

av Åse Marie Hveem

Brått i de utgivelsesdager
fikk den ene no'n lumske plager
og med en lidelse til
ble redaksjonen innobil
og SMB-Nytt forsinket til de grader

Avdelinga for lødige
unnskyldninger for forsinkede
utgivelser slår til igjen, - denne
gang fra horisontalen. I tillegg
til denne bidragssyter, leverer
også endel andre sine epistler
på papir. Slik vi produserer
bladet vårt nå medfører dette

avskrivningsvirksomhet til
tekstbehandling og altså mer
tidsbruk. Dette betyr ikke at vi
tar imot annet enn diskett, -
bare at vi burde få diskett der
det går an å få diskett, okay?
Men det viktigste er fortsatt at
vi får stoff, - og altså ikke bare

fra redaksjonen selv eller
styret. Neste nummer skal
handle om kvalitetssikring av
bibliotekstjenester. Vi har også
et nytt nordisk nummer å
tenke på.....

Norsk Bibliotekforening
Spesialgruppen for Medisinsk
Biblioteksvirksomhet

Norwegian Library Association
Medical Section, News

ISSN 0800-3181
Vol. 16, 1991, nr. 1

SMB-Nytt utgis av
SMB, Spesialgruppen for
Medisinsk Biblioteksvirksomhet

Trykk: GCS Hurtigtrykk, Oslo
Opplag: 300

Redaksjon

Åse Marie Hveem (red.)
Aker Sykehus, Medisinsk Bibl.
N-0514 Oslo 5
Tlf. 02-894982

Hilde Trygstad
Diakonissehuset - Lovisenberg
Bibl. medisin og sykepleie
Lovisenberggt. 15
N-0456 Oslo 4
Tlf. 02-358300

Sigbjørn Hernes
Statens institutt for folkehelse
Geitmyrsvn. 75
N-0462 Oslo 4
Tlf. 02-356020

SMBs styre:

Elisabeth Husem, UPSYKIAT
leder
Kristin Omsjø, UMED
nestleder
Marit Stavn, OSLOAKVP
kasserer
Hege Undertun, IDRETT
sekretær
Sigbjørn Hernes, SIFF
styremedlem
Gry Kjersti Lied, AKERSP
varamedlem
Turid Tharaldsen, SIFF
varamedlem
Anne-Lise Lervik, RTRHEIM
utenbysrepr.
Tora Saue, HARSTAD
utenbysrepr.

Skrivestafetten

TRADISJON OG FORNYELSE

av Hilde Trygstad

Diakonissehuset - Lovisenberg, er et forholdsvis nytt fagbibliotek - opprettet i 1982. Vi er for tiden to bibliotekarer i henholdsvis 1 og 3/4 stilling, og har dessuten en bibliotek-assistent i engasjementsstilling. Diakonissehuset er en privat stiftelse som ble grunnlagt i 1868. Vi har ansvaret for bibliotek-tjenesten ved tre av stiftelsens delinstitusjoner:

Diakonissehusets sykepleierhøgskole er Norges eldste utdanningsinstitusjon for sykepleiere - grunnlagt i 1888. Høgskolen er en kristen livssynsskole, som får bevilgninger via statsbudsjettet. Sykepleierhøgskolen har foruten en grunnutdanning med 180 studenter, også en videreutdanning i eldreomsorg med 40 studenter. Dette var den første i sitt slag her i landet. Lovisenberg sykehus er et

mellomstort sektor-sykehus for bydel 3 i Oslo. Sykehuset har en del av Oslos fattigste strøk som sitt primærområde, noe pasient-gruppen ofte bærer preg av. Psykiatrisk avdeling er den mest velrennomerte avdelingen ved Lovisenberg. I dag er den kanskje best kjent for sitt arbeid med pasienter som lider av alvorlige former for spiseforstyrrelser. Sykehuset har videre ligget i forkant av utviklingen m.h.t smertebehandling og behandling av whiplash skader. Norsk Diakoni-høgskole er en ettårig videre-utdanning, primært for sykepleiere. Skolen har 40 studenter som kan velge mellom en diakoni- eller misjonslinje. Som det fremgår av det foregående har vi flere ben å stå på. Biblioteket har satset på Mikromarc, og har dessuten også anskaffet

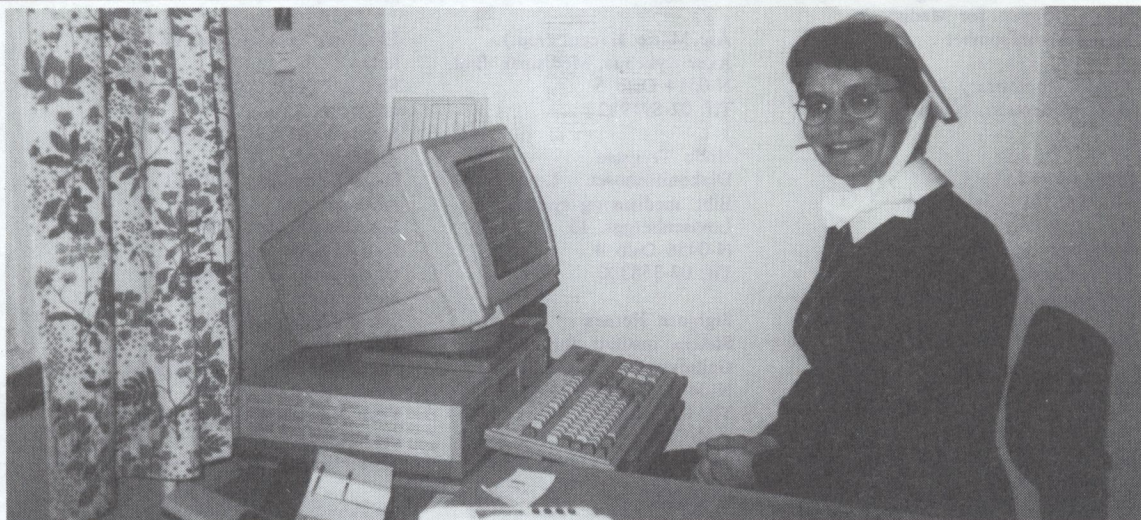
publikumsmodulen av programmet.

Vi søker videre i fem eksterne databaser, vesentlig i Medline og UBO. (Emnene varierer fra Borrelia til Filial piety ...) I skrivende stund er det formelt avgjort at Betanien- og Diakonissehusets sykepleierhøgskole samt Norsk Diakoni-høgskole, skal fusjoneres. Et nytt høgskole-senter med hovedfagområdene sykepleie og diakoni skal etableres på Lovisenberg.

Menighetssøsterhjemmets sykepleierhøgskole trakk seg dessverre i siste runden.

Forberedelsene er allerede i gang, og bibliotekarene har allerede hatt et møte med respektive rektorer der prinsipper og handlingsalternativer ble diskutert.

Diakonissehuset har Norges eneste Sykepleiemuseum. Dette er verdt et besøk!

Utdanning

BIBLIOTEKARUTDANNINGEN - HVA ER DEN I REALITETEN VERDT?

av Hilde Trygstad

I det følgende ønsker jeg å gi en kort orientering om hva utdanningen vår er verdt og hvordan den "kommuniserer" med andre universitets- og høyskoleutdanninger.

Uteksaminering fra Statens bibliotek- og informasjons-høgskole (SBIH) gir følgende vekttall (1):

1946 - 1961 = 30 vekttall
1961 - 1967 = 40 vekttall
1968 - 1991 = 60 vekttall

Vi får tildelt cand. mag. graden med 3-årig grunnutdanning fra SBIH samt et grunnfag. Titlene

varierer fra regional - til uspesifisert cand. mag. Vi kan på lik linje med andre få gradene cand. polit. eller cand. real. men må da ha ex. phil. i tillegg til hovedfaget. Personlig opplevde jeg noe gledelig høsten -90. Jeg flørter for tiden med tanken om å ta kriminologi hovedfag (har grunn- og mellomfag). I denne forbindelse antok jeg at jeg var nødt til å ta en supplerende statistikkeksamen for å få hovedfagskompetanse, i.o.m. at jeg ikke har sosiologi grunnfag i fagkretsen. Jeg ville imidlertid ikke la noe være uprøvet så jeg søkte

sekretariatet ved det Samfunnsvitenskapelig fakultet om fritak fra eksamenen på bakgrunn av den statistikken og undersøkelsesmetoden jeg har fra SBIH. Positivt svar kom i løpet av to uker! Det som er summert over viser at vitnemål fra SBIH gir rimelig bra uttelling i forhold til andre 3-årige utdanninger, samt at den "kommuniserer" med universitetet.

1. For enkelhetsskyld har jeg kalt vår utdanningsinstitusjon SBIH uansett hvilket år jeg refererer til.

Lesetips

An Interview with Peter F. Drücker in Library Administration & Management 1989, nr. 1 s.3-4

And I think we have to learn that increasing dependence of all institutions on information and the information specialist, we will have to change the way we look at what is still called the librarian.

Drücker: You are quite right to ask if we are redefining the library's mission. No, we are not redefining their mission,

but we are redefining their resources, and as a result the role of the librarian is changing. They were seen as servants of the faculty - the professor prescribes books and the librarian puts them on the shelf. I hope you don't mind if I say that this is the way most of my faculty colleagues see the library. But, I am not a typical academician. I come out of journalism and I am a professional writer, and I long ago learned to go to the library and speak to the librarian. And I've never been let down. The librarian is the information specialist who knows the resources. Increasingly we shift

from teaching to learning, where I basically don't think tomorrow or in ten years we are going to teach accounting, we are going to learn accounting. And that is the fundamental shift to learning, and then the role of the information specialist - the people who know the resources, and understand not what a book is, not something that is between covers, but the information resource, the learning resource - the librarians will again become, I would say in thirty years, very similar to what they were in the medieval university, but for curiously reversed reasons.

EDB/kommunikasjon

FILNAVN

av Sigbjørn Hernes

En bekjent kom en gang over en harddisk som var helt smekkefull.

Det er et problem som ikke er ukjent for de fleste, men denne harddisken hadde til gjengjeld alle filene i rota! Ikke en eneste filkatalog!

Å rydde opp en slik harddisk tar tid og som en hjelp til dette trenger en litt kunnskap om filnavn. De fleste filnavn har en eksplisitt betydning der "fornavnet" som regel sier noe om innholdet og "etternavnet" sier noe om typen fil. F.eks. heter denne artikkelen "DOSTIPS.WP5" og er lagret i en underkatalog som heter SMBNYTT. WordPerfect 5.x lager selv en backupfil som den kaller "DOSTIPS.BK!".

Med jevne mellomrom rydder jeg opp på harddisken og sletter filer som ikke er så viktige. Listen nedenfor er en oversikt over de vanlige etternavnene og hva de som regel står for (- med andre ord - jeg gir ingen garanti!) : Listen kan være grei å ha ved "harddisk-rengjøring".

\$\$\$ - Temporær fil
ANS - ANSI grafikk
APP - Applikasjon (R:Base)
ARC - Arkiv komprimert fil
ARJ - Arkiv komprimert fil

ASC - ASCII fil
ASP - Procomm Plus script
BAK - Backup fil
BAS - Basic språk kildekode
BAT - Batch-fil
BIN - Binære data eller bilde
BIT - Bitmap bilde
BK! - Backup (WordPerfect)
C - C-språkets kildekode
CAL - SuperCalc regneark
CAT - Katalogfil (Dbase III)
CBL - COBOL kildekode
CFG - Konfigurasjon
CHK - CHKDSK-fil
CHR - Skrifte tegn eller font fil
CMD - Kommandofil
COM - Programfil
DAT - Data
DB - Paradox databse
DBF - Databasefil
DEF - Definisjoner
DEM - Demonstrasjonsfil
DIF - Data standard format
DOC - Dokumentfil
DRV - "Device" driver
EXE - Eksekverbar fil
FMT - Formatert tekst
FNT - Font
GIF - Grafisk standard format
HLP - Hjelpefil
HPG - H-Packard grafikk
HST - Historie-fil
HYP - Hypertekst fil
IDX - Indeksfil
INF - Informasjon
INI - Initiatiseringsfil
LBL - Etikettfil
LEX - Leksikon
LOG - Logfil
LST - Liste
LZH - Komprimert arkivfil
MAN - Manual
ME - Introduksjonsfil
MEN - Menyfil
MNY - Menyfil
NDX - Indeksfil
NEW - Nytt i programmet
OBJ - Objektkode
OLD - Backup fil
PAK - Komprimert arkivfil
PCT - Bilde (Picture)
PCX - Bilde
PDX - Paradox fil
PIC - Bilde (Picture)
PIF - Program informasjonsfil
PRD - Printer driver (Word)
PRN - Printer
PUB - Publikasjon (Ventura)
SAV - Backup (Save)
SCR - Skjerm (Screen)
SYS - Systemdriver
THS - Thesaurus
TMP - Temporær fil
TUT - Opplæring (Tutorial)
TXT - Tekstfil
WK1 - Regneark
WPG - WordPerfect Grafikk
WPM - WordPerfect Makro
WS - WordStar fil
ZIP - Komprimert arkivfil
ZOO - Komprimert arkivfil

Det bør også nevnes at man ikke benytter de særnorske bokstavene Æ Ø Å når man skal "døpe" en fil fordi enkelte programmer har vanskeligheter med slike filnavn.

Takk for sist

- til dere som besøkte oss for
demonstrasjon av CD-ROM
produkter 27. februar 1991

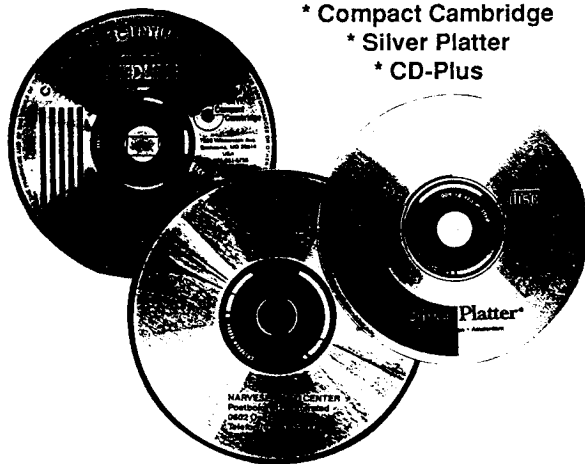
CD-ROM -
rimeligere og mer fleksibel løsning enn on-line !

*Narvesen Info Center - NIC
tilbyr alle CD-ROM produkter på markedet.*

MEDLINE

Medline på CD-ROM kan du få fra tre
CD-ROM produsenter:

- * Compact Cambridge
- * Silver Platter
- * CD-Plus

Fagstoff fra hele verden!

For ytterligere informasjon, kontakt Narvesen Info Center - NIC
på tlf. 02-57 33 00

nic

NARVESEN • INFO • CENTER

Poetboks 6125 Etterstad, 0602 Oslo 6
Bertrand Narvesens vei 2, Telefon (02) 57 33 00
Telex 79668 nic n, Telefax (02) 68 19 01

EDB/kommunikasjon

CD-ROM og copyright - et utdrag fra bibliotekskonferansen på FOLKEHELSEBBS.

av Sigbjørn Hernes

BIBLIOTEK melding #175 fra SYSOP til ALLE.
Skrevet 1. november, 1990 kl 14:44, 109 linjer.
Det er skrevet svar til denne meldingen.

Emne: CD-ROM i bibliotek.

Hvilket vurderinger bør tas ved valg av CD-ROM?
- se artikkelen i forrige nummer av SMB

BIBLIOTEK melding #176 fra EVEN FLOOD til SYSOP (lest).

Skrevet 6. november, 1990 kl 08:35, 10 linjer.
Svar til mld # 175. (Det er ingen flere svar.)
Det er skrevet svar til denne meldingen.

Emne: CD-ROM i bibliotek.

Jeg er enig i vurderingene dine og de er meget gode, men du bør presisere hva du mener med at bare DIALOG tillater lagring av søk. Mener du lagring av søkeresultatet eller av søkerprofilen? Så vidt jeg husker kan begge lagres resultatet av en søking på en fil. Ellers har begge den politikken at man ikke "eier" CD-ROM platene, man bare leaser dem. Hvis man sier opp abonnementet, må "alt" leveres tilbake. Det er en annen min mening "ufyselig" politikk hvor produsenten tar nakkestak på fattige bibliotek. Papirutgaver trenger man ikke levere tilbake når man har lest dem!!

BIBLIOTEK melding # 177 fra SYSOP til EVEN FLOOD (lest).

Skrevet 6. november, 1990 kl 09:17, 26 linjer.
Svar til mld # 176. (Det er ingen flere svar.)
Det er skrevet svar til denne meldingen.

Emne: CD-ROM i bibliotek.

Resultatet av et søk kan lagres på en fil på de aller fleste CD-ROMer, men det er selve søkerprofilen jeg mener bør kunne lagres. Nå har Silverplatter lovet at dette skal komme i neste oppgradering av programvaren. Dette er i ferd med å endre seg. Dialog har nå sagt at man ikke trenger å returnere gamle plater ved månedoppdatering. Ved oppsigelse av abonnementet må man imidlertid returnere alle de kumulerte platene man har. Silverplatter legger seg på samme linje, men sier at de gamle platene ikke vil virke etter en stund, noe jeg betviler. Tror produsentene kommer til å endre praksis på dette området - når salget "tar av". Innen medisin er det ikke så interessant med gamle plater - lånerne vil ha det aller siste. Dialogs representant sa at det ikke var solgt mer enn 1750 abonnementer på CD-ROM MEDLINE totalt! Tallet er underlig lavt.

---sysop---

BIBLIOTEK melding #179 fra EVEN FLOOD til SYSOP (lest).

Skrevet 7. november, 1990 kl 08:27, 12 linjer.
Svar til mld # 177. (Det er ingen flere svar.)
Det er skrevet svar til denne meldingen.

Emne: CD-ROM i bibliotek.

Det er holdningen om at du ikke eier platene, men må levere dem tilbake når abonnementet opphører som jeg og andre reagerer på. Det er helt OK å måtte levere gamle tilbake for å få nye, men hvis man pga av økonomi må si opp et abonnement, får du heller ikke beholde det du allerede har fått.

Bibliotekene sammenligner selvfølgelig med papirutgaver (som også meget ofte er mye billigere enn CD-ROM) og sier at eier vi dem, må vi også få eie platen. CD-ROM produsentene sammenligner derimot med online baser og sier CD-ROM er et lignende tilbud - du eier heller ikke online basene.

Even

BIBLIOTEK melding #181 fra SYSOP til EVEN FLOOD (lest).

Skrevet 7. november, 1990 kl 14:02, 19 linjer.
Svar til mld # 179. (Det er ingen flere svar.)
Det er skrevet svar til denne meldingen.

Emne: CD-ROM i bibliotek.

Men tror du ikke dette er en utvikling som vil forandre seg når volumet på abonnementet går opp? Det eneste CD-ROM produsentene bidrar med i denne prosessen er produksjon av platene. Dataene er jo "public domain" med unntak av noen viktige baser som "Science Citation Index". De produktene hvor CD-ROM produsentene også eier dataene vil få en helt annen prisutvikling.

Har hørt om en base i USA der innholdet er "avstander mellom veikryss" og at hvert oppslag koster ca. kr. 500,-. Høy pris kan tas der det ikke er konkurrenter på markedet.

---sysop---

BIBLIOTEK melding #182 fra EVEN FLOOD til SYSOP (lest).

Skrevet 8. november, 1990 kl 08:20, 11 linjer.

Svar til mld # 181. (Det er ingen flere svar.)
Det er skrevet svar til denne meldingen.

Emne: CD-ROM i bibliotek.

Dataene er vel ikke Public Domain - databaseprodusentene har rettighetene til dem. Men det er CD-ROM produsentene som står på politikken om ikke å selge. Da BIOSIS kom på CD-ROM nevnte jeg til noen av agentene for BIOSIS at salgspolitikken var gal. De var enige med meg, men sa det var DIALOG (På DIALOGonDisc) som står hardt på denne politikken. (På den annen side - kanskje de bare likte å kaste skylden på noen - jeg hørte ikke DIALOGs side av saken).

Even

BIBLIOTEK melding #183 fra SYSOP til EVEN FLOOD (lest).

Skrevet 8. november, 1990 kl 10:07, 20 linjer.
Svar til mld # 182. (Det er ingen flere svar.)
Det er skrevet svar til denne meldingen.

Emne: CD-ROM i bibliotek.

På en av platene fra SilverPlatter står det: "The data recorded on this disc are in the public domain. The

arrangement of the data, the indexes, and the format in which it is recorded are the property of the above mentioned organizations. The disc and its contents may not be transferred in any fashion, whether by sale, trade, loan, or gift, without express permission."

Organisasjonene det her pekes til er alle amerikanske forvaltningsorgan og dermed er produksjonen av dataene betalt av amerikanske skattebetalere. MEDLINE er data fra U.S. National Library of Medicine og dermed også betalt av skattebetalere. UBO:BOK skulle pr. definisjon falle i samme gruppe..... Dermed forstår jeg det slik at dataene er Public Domain - mens "oppsettet" er rettighetsbeskyttet.

---sysop---

BIBLIOTEK melding #184 fra EVEN FLOOD til SYSOP (lest).

Skrevet 9. november, 1990 kl 08:20, 15 linjer.
Svar til mld # 183. (Det er ingen flere svar.)
Det er skrevet svar til denne meldingen.

Emne: CD-ROM i bibliotek.

Det er mulig at dette gjelder for MEDLINE. Ellers er det jo en fin grense når det gjelder referansedatabaser. Dataene selv - mao, faktaene som basen bygger på, er offentlige. Det som da blir databaseprodusentens eie er indlesingsdataene og organiseringen av poster i databasen. Det virker som om det er dette de prøver å si i påskriften på SilverPlatter platen. Spørsmålet har stor praktisk betydning for oss. I hvilken grad kan vi, når vi gjør online søkinger bruke dataene videre - i egne databaser eller for salg? Det virker som det er meget strenge regler for viderebruk uten at rettighetshaver informeres og eventuelt godtgjøres. En annen ting er at disse reglene ikke alltid blir fulgt...

Even

BIBLIOTEK melding #185 fra SYSOP til EVEN FLOOD (lest).

Skrevet 9. november, 1990 kl 09:51, 17 linjer.
Svar til mld # 184. (Det er ingen flere svar.)

Emne: CD-ROM i bibliotek.

Under konferansen CD-ROM 1990 snakket jeg med Dialogs representant her i Europa og nevnte dette med å selge referanser. Hennes poeng var at hvis du søkte for en person var det ulovlig å kopiere søkeresultatet til flere. Mange av produsentene reklamerer jo med at man kan overføre referanser til ProCite, Reference Manager og ASCII-filer og dette legger opp til gjenbruk av referansene gjennom andre verktøy.

Så det ser ut til at søkeresultatet er "strengt personlig" for lånerne og da er også overføring av data tillatt. Men distribuer et søkeresultat til flere og det er ulovlig.

---sysop---

EDB/kommunikasjon

FOLKEHELSEA-BBS

av Sigbjørn Hernes

? Jeg har nettopp fått meg PC m/modem og har lyst til å benytte FOLKEHELSEA-BBS. Hvordan gjør jeg det?

! Du trenger et kommunikasjonsprogram (Procomm Plus, Galink...) og du legger inn FOLKEHELSEA-BBS som et valg i telefonkatalogen. Tlf.nr. er 02-378660. Oppsettet er ellers 8 databiter, ingen paritet og en stoppbit. Deretter er det bare å ringe....

? Hva skjer når jeg får kontakt?

! Modemet i din PC vil trolig gi fra seg endel høyfrekvente lyder før kontakt oppnås. Så vil det "rulle" endel tekst over skjermen som du bør lese den første gang du er "inne". Deretter vil du få følgende spørsmål:

What is your FIRST name? ola
What is your LAST name?
normann

OLA NORMANN is not registered as a user here.

Type R to register, N to retype your name, or L to log off <Reg/Name/Lgff>:

Her skriver du R for å registrere deg som ny bruker. Det neste spørsmålet er hvilket språk du ønsker menyene på - og jeg vil her gå ut fra at du velger norsk (dette kan du

forandre siden om ønskelig). Deretter spør systemet deg for hvilket passord du ønsker å bruke. Du velger dette selv, og velg et med omhu... For at systemoperatør (SYSOP) skal godkjenne deg som bruker må du oppgi din adresse, postnummer og poststed, telefonnummer hjemme og på jobb. Etter denne registreringen vil FOLKEHELSEA-BBS undersøke hva slags utstyr du bruker - svar på de spørsmålene som følger og du er ferdig med registreringen. Neste gang oppgir du bare navn og passord.

? Hva skjer etter registreringen? Hvordan finner jeg fram til konferansene?

! Etter registrering vil du automatisk bli medlem av tre konferanser (NYHETER, POST og AIDS). Slik vil skjermen se ut:

Du er automatisk medlem av følgende konferanse(r):

NYHETER

POST

AIDS

Konferanse Status

NYHETER : 2 nye meldinger.

AIDS : 20 nye meldinger.

NYHETER konferansestatus:

Siste melding : 2

Siste lest : 0

<2> nye meldinger er tilgjengelig. Du kan bare LESE

i denne konferansen.

Logget inn : 21:30

Klokka er nå : 21:30

(60 minutter igjen! Neste varsel når 30 minutter igjen.)

(NYHETER) Hoved Kommando (? for meny):

Hvis du nå trykker ? vil du få opp en rikholdig meny over alle valg du har. Jeg vil foreslå at du trykker tasten <ENTER> en gang og du vil se at linjen forandrer seg til:

(NYHETER) Les Ref Kommando (? for meny):

Dette vil si at du har kommet inn i lesedelen av konferansen NYHETER. Ved å trykke <ENTER> enda en gang vil den første elektroniske meldingen vise seg:

NYHETER melding #1 fra SYSOP til ALLE.

Skrevet 17. november, 1990 kl 15:29, 21 linjer.

Emne: FOLKEHELSEA-BBS

=====
V e l k o m m e n t i l
FOLKEHELSEA-BBS!

Takket være en gave fra Samfunnsmedisin-utdanningen v/ Finn Georg Birkeland har FOLKEHELSEA-BBS utvidet sitt tilbud. Dette gjør oss i stand til å legge inn flere data fra f.eks. MSIS-systemet på kommunenivå. Videre er

litteratur-databasen under utvidelse med et mer omfattende tilbud innen medisin.

Vi har fått to nye konferanser:

- Samfunns- og allmennmedisin som vil være et forum for leger

- Nyheter som vil være beskjeder fra systemoperatør til brukerne. Statens institutt for folkehelse skiftet kortform fra SIFF til FOLKEHELSE. Derfor det nye navnet på BBSn.

---sysop---

Så langt har vi bare trykket < E N T E R > etter registreringen og du kan fortsette å trykke < ENTER > inntil du er fornøyd og deretter skrive HA (Hadet!) når du vil bryte forbindelsen. Det er en enkel måte å foreta sin førstereis på.

? Etter å ha trykket < ENTER > noen ganger kom jeg inn i en AIDS-konferanse. For det første var meldingene uendelig lange og for det andre så er konferansen uinteressant for meg. Hvordan skal jeg håndtere dette?

! Hvis en melding er over 24 linjer vil du få *--mer--* (J/n/k): nederst på skjermen. Trykker du < ENTER > vil neste del av meldingen dukke opp. Trykker du N vil du "hoppe" ut av meldingen. K står for kontinuerlig og vil gjøre at hele meldingen vil rulle inntil den tar slutt. Konferanser er til for å delta i dem eller for å melde seg ut. Ved å skrive kommandoen UTM vil du melde deg ut av den konferansen du er inne i. Jeg vil anbefale deg og melde deg ut av de konferansene du synes er uinteressante så fort som

mulig. Informasjonsstøy har vi nok av....To konferanser er imidlertid obligatoriske: NYHETER og POST.

? Biblioteks-konferansen er interessant for meg. Hvordan kommer jeg inn der?

? Ved å bruke kommandoen J (join) vil du se hvilke konferanser som er tilgjengelig:

A - AIDS (AIDS-konferansen)

B - BIBLIOTEK

FA - FARMASI

FO - FOLKEHELSE-BBS

M/T - MSIS/TEKST

M/S - MSIS/SUMMARISK-1

N - NYHETER

P - POST (Privat post)

S - SAMFUNNSMEDISIN

Skriv konferansenavnet, < Enter=ingen > :

Her kan du velge hvilken konferanse du ønsker å melde deg inn i. Neste gang du ringer opp basen vil du da få en oversikt over aktiviteten i de konferanser du har meldt deg inn i.

? Jeg har kommet inn i en konferanse jeg ønsker å følge, men jeg rekker aldri å lese alle de 409 meldingene som jeg har ulest. Hva gjør jeg nå?

! For kun å få overskriftene i denne konferansen så bruk kommandoen V for vis. På den måten ser du fort om noen meldinger er mer interessante enn andre. Er ingen av meldingene interessante så bruk kommandoen M R (Merk Reset). Kommandoen vil sette ditt "bokmerke" etter den siste meldingen. Systemet vil holde greie på de meldingene som du har lest i hver konferanse så

du slipper å lese en melding mer enn en gang (med mindre du ønsker noe annet).

? Jeg ønsker å skrive et privat brev til Eldar Solum. Hvordan gjør jeg det? Er han registrert som bruker?

! Skriv J og deretter P for å gå til den private postkassen. Alle meldinger som skrives her vil bare kunne leses av deg og mottager. Slik vil det kunne se ut:

(POST) Les Ref Kommando (? for meny): SKRIV

Send melding til: e s

Beklager, det navnet er ikke registrert!

Søker brukerregister...

ELDAR SOLUM

EILIF SKAPPEL

EIRIK SKAAR

ERLEND SIMONSEN

ESPEN STRØMSNES

ERIK SAASTAD

Send melding til: ELDAR SOLUM

Emnet på melding: Overskrift

? Jeg vil ut av systemet. Hvordan gjøres det?

! En brutal måte er å bryte telefonforbindelsen med kontakten.

FOLKEHELSE-BBS vil ikke ta skade av det, men sette større pris på om du skriver HA (hadet). Pass på at du har summetonen på din telefon etter en tur innom BBSn. Etter 3 min. fullstendig "taushet" fra din side vil systemet skrive en melding om at du har sovnet og automatisk hive deg ut.

EDB/kommunikasjon

Om betaling for CD-ROM

av Åse Marie Hveem

Vi som var på møte med nordiske kolleger i Stockholm, fikk oss litt av en støkk da Elisabeth Kiellander fra MIC holdt sitt foredrag.

I høst hadde hun vært på NLM's årsmøte og fått med seg ett av vedtakene hjem til oss i Norden: betaling for Medline-referanser fra CD-ROM!

I all verden, sa vi, hva mener man med det? Hele grunnlaget og hovedargumentet for anskaffelse av Medline på CD-ROM er jo at man kan ta ut så mange referanser man vil.

Fortsatt ville man slippe on-

line utgiftene, men allikevel! Jaha, sa vi også, det forandrer jo saken, i hvertfall for dem av oss som ikke har anskaffet dette høyt vurderte hjelpemiddelet ennå.

Den nedslående nyheten ble bragt med til kolleger hjemme og kunne leses om i Technical bulletin fra NLM og senere i Information World Review's februarnr. SMB-Nytt tok med opplysningene til Oslo Online for noen uker siden og der konfronterte vi Narvesens stand med det hele, de visste ikke noe. Ei heller Compact Cambridge's representant, men hun hadde til gjengjeld handlekraft.

Etter en del telefonering og telefaxing, hadde hun i hvertfall noe: Saken var utsatt fra NLM's side. Bl.a. Silverplatter i USA hadde varslet rettsak (forhandling på falske premisser), og andre lisenshavere truet med å følge etter. Telefon til Louis Anne Colaianni ved NLM den 14/3 bekreftet at saken hadde vært under behandling. Vi forela de europeiske ryktene for henne og hun fortelle at prisene vil forbli de samme for enbrukere. Ved bruk av CD-ROM i nettverk vil det derimot kunne komme en prisøkning i fremtiden.

Lesetips

Odense Sygehus først med infomationscenter
B70, 1990, nr. 22 s. 707-708

Det nye biblioteks-/informationscenter, som åpnete 12. november, skal give patienter og pårørende bedre mulighed for at få information om sygdom og sundhed. Det sker ved et fagligt samarbejde mellem bibliotekarer og en sygeplejerske, som tilsammen kan give en alsidig rådgivning. Og centret tegner allerede nu til at blive en succes. I centret kan patienter og pårørende få vejledning i, hvor de kan finde

oplysninger om sundhed og sygdom. I bøger, pjecer eller ved f.eks. at kigge på videofilm i de små kroge, som er indrettet i centeret.

Information management: Strategies and alliances.
Marianne Broadbent

ASLIB Proceedings 1991, nr. 1 s.1-11.

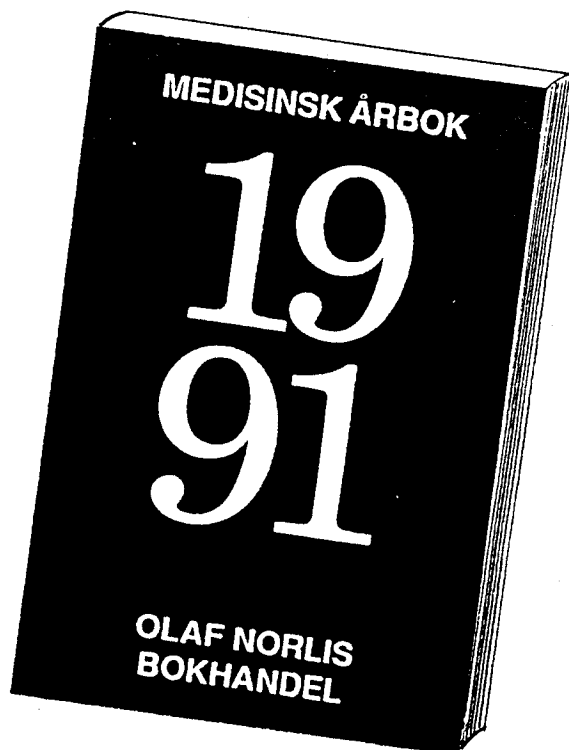
The strategic value of information and information technology to an enterprise has received increased attention both in management practice

and in the business and information literatures. This paper explores issues related to the alignment of business and information strategies and some organisational characteristics which appear to contribute to such an alignment, drawing on recent and current research in progress. Implications are drawn for organisational processes and structures and for the education and training of managers and of information specialists.

ET MUST FOR ALLE MEDISINSKE FAGBOKBIBLIOTEK

Tegn abonnement på

MEDISINSK ÅRBOK!

MEDISINSK ÅRBOK er en internordisk fagbok på et faglig høyt nivå. Artiklene er fra spesialforskning såvel som fra en rekke kliniske fag. Alle leger er målgruppen.

Av innholdet i årets utgave:

- * SOLING OG HUDKREFT - *Allan Nyfors*
- * BARN OG KONKURRANSEIDRETT
- fysiologiske og psykologiske aspekter
Yngvar Ommundsen og Halvor Bævre
- * IMMUNSYSTEMET
Klaus Bendtzen
- * HÅR OCH HÅRFÖRLUST
Bo Forslind og Anne-Marie Ros
- * DIAGNOSTISKE HURTIGPRØVER
- den stille revolusjon i primærhelsestjenesten
Per Hjortdahl
- * AMMING OG LEGEMIDLER
Ingrid Matheson
- * DOPING - ett missbruksproblem
Arne Ljungqvist
- * KLINISK SEXOLOGI - I PRAKSIS
Søren Buus Jensen

Hf. ca. 200 sider Kr. 260,-

BESTILL
PÅ FAX:
(02) 42 26 51

Salg og
distribusjon
i Norge:

NORLI
Olaf Norlis Bokhandel A/S
Universitetsgt. 20-24, 0162 Oslo 1
Tlf.: (02) 42 91 35 • Fax: (02) 42 26 51

BESTILLINGSKUPONG

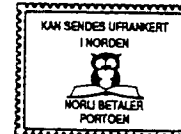
JA TAKK, send meg

- MEDISINSK ÅRBOK
i abonnement
- ÅRETS UTGAVE
kr. 260,- *Porto tilkommer*

Navn:.....
Adr:.....
Postnr./sted:.....

Skriv tydelig eller bruk stempel.

A

Svarendingsavtalenr.
134000/77 OMD

**OLAF NORLIS
BOKHANDEL A/S**
Vika
0101 OSLO 1

Informasjonskunnskap

NLM og MeSH for nybegynnere

av Karen Marie Ellefsen

Biblioteket, Sentralsykehuset i Akershus

NLM er velkjent for de fleste SMB'ere. Denne epistelen kan kanskje være til støtte for dem som ikke kjenner klassifikasjonssystemet så godt.

De fleste medisinske biblioteker i Norge bruker National Library of Medicine Classification, heretter forkortet NLM. NLM er et enkelt klassifikasjonssystem, egentlig et hylleoppstillings-system. Det brukes sammen med emneord fra Medical Subject Headings (MeSH). Hver bok får ett klassenummer fra NLM og ett eller flere emneord fra MeSH.

Det er en fordel å bruke et system som er standard i medisinske biblioteker i store deler av verden. Ofte står anbefalt klassenummer og MeSH emneord på baksiden av bokenes tittelblad. MeSH emneord brukes også som søkeord i Medline.

Emneordene blir nøkkelen til gjenfinning, og i det daglige arbeidet er det lett å huske MeSH emneord fordi de blir så mye brukt.

NLM:

Bokstaver danner hovedgrupper. Disse deles inn i "smalere" grupper med tall. Visse tall er gjengangere. Dette fjelder de første numrene, som kan sies å være formnumre, f.eks. 17 = atlas og 20 = research. En annen gjenganger er 100 = generelle verker.

Hovedklassene:

Det finnes to store grupper: de prekliniske fag, som begynner med Q og de kliniske fag som begynner med W. Under Q finner vi bl.a. QS = anatomi, QT = fysiologi og QV = farmakologi. Under W-gruppene finner vi organsystemene, f.eks. WG = Hjerne-karsystemet, WF = restpirasjonssystemet. De enkelte sykdommer under hvert organ har sitt eget nummer. Hjerterinfarkt har klassenummeret WG300. En generell lærebok i luftveissykdommer har klassenummeret WF100. Hovedprinsippet i NLM er at sykdommer skal klassifiseres med det organet som er sykt. Det samme prinsippet gjelder diagnose og behandling av sykdommene.

Bøker om sykdommer byr sjelden på problemer. Vær oppmerksom på følgende:

Røntgen:

Røntgenundersøkelser av et sykt organ klassifiseres med organet.

Eks.: Røntgenundersøkelser av magesår = WI360. "Diagnostic imaging of respiratory disorders" = WF1s41.

Generelle lærebøker og tekniske bøker settes i WN.

Kirurgi:

Kirurgisk behandling av sykdommer i et organ klassifiseres med organet. Generelle lærebøker og såkalt "operativ kirurgi" (tekniske

operasjonsbeskrivelser) settes i WO.

Pediatri:

Hovedprinsippet brytes. Bøker om barn settes på WS. Eks: Lærebok i barnpsykiatri = WS350. Hjertesykdommer hos barn = WS290.

Sykepleie:

Her får vi en konflikt om bøker om sykepleie, og bøker for sykepleiere. Etter NLM's hovedprinsipper skal alle bøker plasseres etter organsystem, uansett hvem bøkene er skrevet for. Mange har likevel funnet det praktisk å plassere bøker for sykepleiere i WY. Innen WY finner man sykepleie av pasienter med forskjellige sykdommer. Eks: Gynekologisk sykepleie = WY15d6.7 På SIA har vi plassert "Gynekologi for sykepleiere" på samme nummer. Situasjonen blir en annen i et rent sykepleiebibliotek. Her har man ikke det samme behovet for en "sykepleiehylle".

Medisins historie:

Generelle bøker om medisins historie plasseres i WZ. Noen bøker handler om en bestemt lidelses historie, f.eks. Lizzie Knarberg Hansens bok om koleraens historie i Christiania. I følge NLM kan vi velge mellom WZ60 (History og medicine, 19th century) og WC264 (Cholera - epidemics). Vi synes det er praktisk å skille medisins historie ut på WZ

ut ifra den antagelse at de fleste leger vil ha aktuell litteratur om sykdommer og behandling, og at de spør etter historiske fremstillinger når de trenger dette.

WA og WX:

De største problemene i NLM kommer med bøker som ikke handler om sykdommer. WA og WX handler henholdsvis om helsevesen og om sykehus. I praksis er det vanskelig å skille mellom disse to emnene, og det er upraktisk at de kommer så langt fra hverandre. Eks. Planlegging av helsetjenester regionalt = W541, mens planlegging av sykehus = WX140.

Valgets kvaler:

Vi kan havne i en konflikt mellom hva som er korrekt i følge systemet, og hva som synes praktisk. Jfr. ovennevnte om sykepleiebøker. Hvis man følger systemet er det lett å være konsekvent og man behøver ikke huske hva man gjorde sist. Men jeg vet f.eks. at røntgenleger leter i WN for å finne bøker om skjelett-røntgen. Problemet kan avhjelpes ved god skilting og personlig veiledning av lånerne. Noen ganger synes det ikke som om NLM gir noe korrekt nummer. Man blir nødt til å velge en plassering. Det kan være lurt å notere slike ting inn i tabellen eller i en MeSH til dette bruk.

Library of Congress

Classification:

Medisinske biblioteker vil alltid inneholde bøker som ikke kan klassifiseres som medisinske. I slike tilfelle kan et utdrag fra Library of Congress brukes. På SIA har vi valgt å bruke bare hovedklassene, men de kan også deles videre inn i tall. Hvis temaet ligger noe utenfor

medisin og man har valgt mellom et klassenummer fra Library of Congress og NLM, skal NLM foretrekkes. Som tommelfingerregel kan man si at flest mulig bøker skal ha plass innenfor W.

Aktuelle temaer som passer best i Library of Congress Classification kan være psykiologi, sosiologi, lover og bøker om ledelse. Det er ikke helt enkelt å finne det rette klassenummer i Library of Congress-utdraget. Hos oss har vi skrevet en liste over de mest aktuelle MeSH-termene innen emnet organisasjon og ledelse og hvilke klassenummer vi har valgt å bruke. På denne måten blir det kanskje ikke korrekt, men likevel ganske konsekvent. F.eks.

Personaladministrasjon = Personell management. Klass: BF

Ledelse = Leadership. Klass: BF

Markedsføring = Marketing. Klass: HF

Bøker innen emnet ledelse er svært populært hos oss. Vi har derfor fått flere hyller med slike bøker, de fleste merket BF. Jeg vil anbefale å skaffe kopier av Library of Congress, de hovedtaabellene som er mest aktuelle, slik at man kan videreinndele i nummer. Dette er bare nødvendig der man får en viss bokmengde. Når man bruker registeret i NLM blir man henvist til Library of Congress-nummer selv om de ikke står i hovedtabellen. F.eks. Leadership = BF37.L4. **MeSH / Medical Subject Headings:**

Kurs i MeSH arrangeres av og til av SMB og/eller UMED: Her skal bare nevnes noen punkter:

Hovedlisten i MeSH er en

alfabetisk liste over "tillatte" emneord. Deretter følger "Tree structure" - emneordene er satt opp systematisk. Tree structures brukes hovedsakelig når man leter etter en smalere term. Den smaleste (mest presise) term skal brukes.

Om hovedlisten:

Engelske (amerikanske) emneord brukes. Når det finnes alminnelige engelske ord skal disse brukes, f.eks. brain, heart, stomach, hip. Mer spesielle termer har latinsk eller gresk stamme:

cerebrovascular disorders, myocardial infarction, osv. Disse emneordene går igjen for de fleste organer ("liver" brukt osm eksempel):

Liver = ren anatomisk term
liver diseases = sykdommer i leveren. Her bøker som handler om flere leversykdommer, eller så spesiell sykdom at den ikke har egen term.

Liver neoplasms = godartede og ondartede svulster i leveren. Merk ordet neoplasms; ordet cancer brukes ikke.

Disse termene står like ved hverandre i alfabetet og er lett å finne. I tillegg kommer andre sykdommer på sine alfabetiske plasser, f.eks. Hepatitis B. Her kan trestrukturen hjelpe.

Unngå ord som slutter på "logy". En lærebok i gynekologi skal ha emneordet Genital diseases, female.

En bok om gynekologiens utvikling etter 2. verdenskrig kan derimot få emneordet Gynecology, fordi den omhandler gynekologien som fag.

Underemneord:

Det finnes flere slags underemneord. Noen er

forbeholdt bøker og går på form: atlases, nurses texts, ...osv.

De mest interessante underemneordene er topical subheadings.

Dette er ord som kan henges etter hovedemneordet for å gi en nærmere beskrivelse av temaet. Vær oppmerksom på bokstavekodene som gir regler for hva slags hovedemneord og underemneord som kan kobles sammen.

Eksempler på bruk av hovedemneord /underemneord:
Diagnose av Krohns sykdom: Crohn disease - diagnosis
Kirurgisk behandling av lyskebrokk: Hernia, inguinal -

surgery

Medikamentell behandling av arrytmier: Arrhythmia - drug therapy

Komplikasjoner etter fjerning av blindtarm:

Appendectomy -complications
Noen underemneord brukes om bøker om sykdommer hos barn:

Colits, ulcerative - in infancy & childhood

Første gangs bruk av MeSH bør starte med en grundig gjennomgang av innledningen og listene med "subheadings". Det anbefales å bruke systemet helt ut med "topical subheadings". Det vil ellers

være vanskelig og klassifisere bøker f.eks. om kirurgisk behandling. Svært få emneord i MeSH beskriver kirurgiske prosedyrer. Problemet blir løst men å bruke underemneordet "surgery". De andre typene underemneord er det ikke så farlig å sløyfe. Det anbefales å bruke emneordene som de står - på engelsk.

Selvopfunne MeSH-termer brukes kun i nødsfall, og bør noteres behørig i tabellen. På SIA har vi ikke funnet det nødvendig å konstruere flere enn 3-4 termer. Disse er om service og markedsføring.

EDB-rekvisita og møbler.

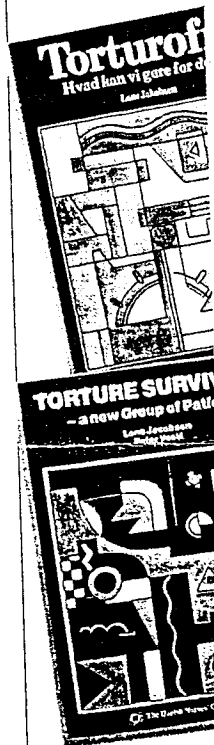
Norsk Data Rek A/S.

...kanskje Norges mest komplette rekvisitaleverandør ?

Hovedkontor: Varnaveien 34 .1500 Moss Tlf (09) 26 60 55
Bergen: Tlf (05) 29 13 40. Trondheim: Tlf (07) 53 25 80.

NOW also in English!

The book, which was first published in Danish in 1987, came into existence on basis of the experiences made during the last 10 years at the "Rehabilitation Centre for Torture Victims" in Copenhagen.

It describes the conditions resulting from torture, the rehabilitation, and nursing care, which it is today possible to offer the afflicted group of torture victims.

The book is for sale from the Danish Nurses' Organization, in Danish at **D.kr. 71.-**

and in English at
**D.kr. 127.-, \$20.-, DM 33.-,
£ 12.-, Yen 2900**

- to be ordered
at the coupon below.

COUPON

Coupon to be sent to
The Danish Nurses' Organization
Vimmelskiftet 38, P.O. Box 1084
1008 Copenhagen K

Name: _____

Address: _____

Postal Code: _____ Town: _____

Publication No 138, 80 pages D.kr. 127.

Brukeropplæring

Bibliotekar og hobbypedagog.

av Karen Marie Ellefsen

Biblioteket, Sentralsykehuset i Akershus

Å lære opp brukerne i søking i CD-Rom er en sterk opplevelse.

Jeg kan meget vel tenke meg hvordan Dr. NN Har det:

Dr.NN har sett rundskrivene fra biblioteket om innføringskurs i CD-ROM. Bibliotekarene har vært hensynsfulle nok til å gi en kort beskrivelse av hva CD-Rom er for noe, men er det noe som angår meg? (tenker Dr. NN). Han hiver innbydelsen i søppelbøtta. To måneder senere skriver han en tidsskriftartikkel sammen dr. Anita A. Hun er vesentlig yngre og trenger veiledning fra NN (som skal stå som første forfatter).

Det er derfor ikke helt naturens orden at Anita stiller med lange EDB-lister med litteraturhenvisninger. Med et skrått blikk kan NN konstatere at hennes referanser er ferskere enn NN's kopilager i skuffen. Han spør ikke direkte hvor hun har fått listene fra, men bakhodet hans kobler sammen datautskriftene med det forsmådde brevet fra biblioteket. Dr NN tar en telefon: "Ehm. Tar dere imot påmelding på de kursene deres i CD-dos?"

Tre uker senere sitter NN, sammen med en kirurg, en sykepleier og en bibliotekar foran tastaturet. Bibliotekaren

forklarer meget sakte hvordan man veksler mellom søking, visning på skjerm, og utskrift. Hun spør om noen har et aktuelt tema. "Testikkelkreft" sier kirurgen. Uten å rødme ber bibliotekaren ham slå opp på testikler - på engelsk - i boka hun kaller Mesh. NN skjønner jo at han vil klare seg uten ordboka, bibliotekaren er typisk pedantisk og alfabetisk. Kirurgen søker, testiklene raser over skjermen. Han blærer seg og spør om å få lastet dem ned på en diskett. Tydelig at han er en av EDB-gutta. Nå vil han gå, men bibliotekaren overtaler ham til å bli til kurset er over. Sykepleieren vil helst ikke søke, men går med på å vente til slutt, slik at hun skal få en ekstra repetisjon mens hun ser på. Dermed må NN innta stillingen. Han velger et tema: stoffmisbruk og AIDS. Ordbok unødvendig her. Bibliotekaren vrir seg - hun liker ikke dette - se nå skriver han "drug addiction and AIDS". Hun presser på ham MeSH'en, men NN forteller hva stoffmisbruk heter i alle tidsskrift som betyr noe. Hun insisterer på at det heter "substance abuse" i MeSH -og at man må skrive "Acquired immunodeficiency syndrome" helst med strek i mellom og stjerne bak.

Etter noen overbærende demonstrasjoner ser NN at hun har rett. Det er klart at hun har hatt akkurat dette

spørsmålet før på dagen, slik at hun har øvd seg!

Det er tydelig at ikke alle kvinner skriver touch. Sykepleieren famler seg fram fra bokstav til bokstav. Hun har imidlertid hatt god tid til å forberede seg mentalt, og hun klarer seg ganske bra. Bibliotekaren benytter anledningen til å forklare hvordan de kan komme enda litt videre i systemet, bl.a. med å merke og søke direkte på ordene som står på skjermen. Kirurgen og sykepleieren stiller kjekke spørsmål; bibliotekaren er henrykt. Hun insisterer på at de må komme tilbake og søke "på alvor". Hun har antagelig skjønt hvor landet ligger, for hun ser på NN og sier at bibliotekarene gjerne foretar søkingen selv - tilbudet er for dem av lånerne som har lyst!

Og de bistår mer enn gjerne med råd og hjelp. NN spør i all uskyldighet hvordan man starter opp systemet, han har vakt i kveld og kan komme tilbake når dragen har gått hjem.

Epilog:

NN kom tilbake - og søkte uten ordbok. Silver PLatter er barmhjertig, det blir et søkeresultat uansett. Han snakket gjerne med andre leger om CD-Rom, men lot skinne gjennom en viss skepsis til systemet.

Kirurgen kom og fylte på disketten hver gang det var

behov for det. Han ba om etvink i ny og ne, og tok gjerne

en liten "harddisk-prat" både med bibliotek-jentene og andre som var i nærheten.

Møtenytt

Referat fra medlemsmøte i SMB onsdag 27. februar, Folkehelsa.

av Tone Haarberg og Hilde Trygstad

SMB'S FORHOLD TIL NORSK BIBLIOTEKFORENING (NBF) OG NORSK FAGBIBLIOTEKFORENING (NFF).

Elisabeth Husem orienterte innledningsvis om programmet for medlemsmøtet i Kristiansand 26.-28. mai og Den 3. Nordiska konferensen för medicinska bibliotekarier i Helsingfors 26.-28. august d.å.

Karen Marie Ellefsen ble videre gratulert med sin nye stilling i Norges Blindeforbund.

Trond Minken hadde meldt forfall og Torny Kjekstad stilte for NBF. Kjekstad innledet med å orientere om NBF's arbeid med ny virkeplan. Hun nevnte i denne forbindelse at man for første gang har en fagbibliotekar som leder i NBF. Dette faktum burde indikere en vilje til å ta fagbiblioteksektoren på alvor.

Torny Kjekstad presiserte at virkeplanen fremdeles er under bearbeidelse og at det kun var et utkast som ble presentert på

NBF's kontaktmøte for tillitsvalgte i oktober -90. NBF fikk på dette møtet kritikk bl.a. fra SMB for ikke å ta tilstrekkelig hensyn til fagbiblioteksiden. (SMB's synspunkter på denne virkeplanen gjengis i SMB-nytt nr 1/91.)

Anne Stefansen innledet deretter på vegne av NFF. Hun åpnet med å gi en kort orientering om foreningen som pr i dag har ca 800 medlemmer. NFF er kollektivt innmeldt i NBF og over halvparten av medlemskontingenten blir overført dit. NFF stiller ikke krav til medlemmenes utdanning, men er en interesseorganisasjon og arrangerer tre seminarer i året og gir dessuten ut NFF-informasjon.

NFF har hatt planer om å nedlegge foreningen og heller bli en integrert del av NBF. Planene er nå skrinlagt i og med at Norsk Dokumentasjonsgruppe sammen med Norwegian

Online User Group har meldt seg inn i NFF. Man arbeider for tiden med en ny formålsparagraf for foreningen.

Vi velger i det følgende å referere noen av de spørsmål som ble reist i løpet av debatten og håper at diskusjonen kan fortsette i SMB-nytt i tiden fremover.

Hvorfor kan man ikke fordele ansvaret ved at NBF tar seg av folkebiblioteksektoren og NFF tar seg av fagbiblioteksektoren? Fordelene med dette er at man får konkrete veldefinerte ansvarsområder, ulempene er at man splitter allerede små organisasjoner i mindre enheter. Har SMB en reell sjanse til å bli tatt hensyn til i virkeplanen. NBF's representant understreket i denne forbindelse at foreningen ønsker et tettere samarbeid med regionallagene og spesialgruppene. Dette samarbeidet må begge parter ta på alvor.

Hvorfor makter ikke vi bibliotekarer å etablere en

felles faglig-og lønnspolitisk forening? Hvordan kan man eventuelt gripe fatt i denne problematikken? I Sverige og Danmark har man denne typen foreninger. Elisabeth Husem avsluttet møtet med en

oppsummering. Hun sa at styret i SMB ville intensivere arbeide med å få spesialgruppens synspunkter inn på NBF's virkeplan og at vi for fremtiden måtte markere oss sterkere overfor "moder-

organisasjonen". Elisabeth Husem takket Torny Kjekstad og Anne Stefansen og håpet at kveldens diskusjon bare var innledningen til en omfattende debattering av SMB's plass i organisasjons-jungelen.

Møtenytt

Referat fra SMB's årsmøte, 27. februar 1991

Antall fremmøtte: 24

Leder Elisabeth Husem ønsket velkommen.

Dagsorden:

1) Konstituering.

Elisabeth Husem fungerte som møteleder. Referenter: Hilde Trygstad og Tone Haarberg. Karen Marie Ellefsen ble valgt til å underskrive protokollen. Det var ingen bemerkninger til innkalling/dagsorden. Godkjent.

2) Årsmelding 1990.

Sekretær Sonja Semcesen hadde meldt forfall og Elisabeth Husem leste derfor opp årsmeldingen. Det ble bemerket at NBF's og SMB's medlemstall ikke korresponderer. Det ble presisert at en må være medlem i NBF for å kunne være medlem i en faggruppe. NBF tar forholdet opp på førstkommende styremøte. Ellers ingen bemerkninger.

Godkjent.

3) Revidert regnskap 1990.

Kasserer Wenche Sæterdal leste opp regnskapet. SMB har god økonomi, og det oppfordres til å søke reise/kurstilskudd. Regnskapet godkjent.

4) Virkeplan 1991.

- 4 medlemsmøter inkl. årsmøte
- 4 nr. av SMB-nytt
- Kurs i forbindelse med årsmøtet, 2 kurs i tilknytning til medlemsmøte i Kristiansand. Ellers etter behov.
- Representasjon i internasjonale organisasjoner.
- Samarbeid med nordiske og europeiske medisinske bibliotekforeninger.
- Trykking av SMB's nye presentasjonsbrosjyre
- Verving av nye medlemmer
- Reisestipend. Stimulere til kurs/reisevirksomhet.

5) Budsjettforslag ved Wenche Sæterdal.

- Bedre SMB's inntekter ved kurstilbud og forhøyelse av medlemskontingent.
- NBF's aktivitetstilskudd: kr. 4.000. (Det ble søkt om kr. 5.000). Godkjent.

6) Kontingentsatser f.o.m. 1991.

- Forhøyelse av medlemskontingenten fra kr. 75,- til kr. 100,- ble enstemmig vedtatt. Ingen avholdne.

7) Innkomne forslag.

- Ingen forslag var kommet inn til årsmøtet.

8) Valg.

- Det var ingen tilstede fra valgkomiteen.
- Styret utpeker underkomiteer. Valgkomiteens forslag til nytt styre ble vedtatt ved akklamasjon.

Det nye styret består av:

Elisabeth Husem	UPSYKIAT
- ikke på valg	
Kristin Omsjø	UMED
- ikke på valg	
Sigbjørn Hernes	SIFF
- ikke på valg	
Marit Stavn	OSLOAKVP
- ny	
Hege Underthun	IDRETT
- ny	
Turid Tharaldsen	SIFF
- ikke på valg	
Utenbysrepresentanter:	
Anne-Lise Lervik	RTRHEIM
- gjenvalg	
Tora Saue	HARSTAD
- gjenvalg	
Revisorer:	
Bente Finsrud	ULLEVÅL
- ikke på valg	
Kirsti Strengehagen	NVH
- ikke på valg	
Valgkomiteen:	
Patricia Floor	TELEMSP
- ikke på valg	
Lisen Mohr	UMED
- ny	
Mimi Dammann	IGRI/OSR
- ny	

1. mars 1991

Referenter Tone Haarberg
Hilde Trygstad

Targets of Violence and Aggression

edited by R. Baenninger
(Advances in Psychology, 76)

The chapters in this volume have been written by authors whose research work emphasizes the aggression-eliciting characteristics of people and other animals, the traits that make them targets of aggressive behavior. The clear focus of the book is on aggression by humans, although some of the authors may refer to data from other species. Chapters include aggression and violence towards other species, sexual minorities, psychiatric workers, school children, athletes, women, and drivers on highways. There are additional targets of aggressive behavior which have not been included because they are not emphasised in the research literature of psychology. Since the major concern of psychological science is with the behavior of individuals rather than groups, topics such as racial violence, warfare, and political violence have been specifically excluded.

Contents: Introduction: Aggression and its targets (R. Baenninger). **Aggression Toward Defenseless**

Targets. Violence toward other species (R. Baenninger). Victimization among school children (D. Olweus). Victim risk factors in the physical abuse of children (J.F. Knutson et al.). **Violence and Social Institutions.** Institutional violence directed toward children: The case of corporal punishment in schools (I. A. Hyman, J. Clarke). Athletes as targets of aggression (G. Russell). Aggression on roadways (R.W. Novaco). Violence toward clinicians (B. Eichelman). **Gender-related violence.** Gay-bashing: Violence and aggression against gay men and lesbians (P.M. Nardi, R. Bolton). Aggression by women: Mores, myths, and methods (L. Paul, M.-A. Baenninger). Violence, aggression, and targets: An overview (R. Baenninger). Author Index. Subject Index.

1991 x + 476 pages

Price: US \$ 145.75 / Dfl. 255.00

ISBN 0-444-88483-1

NORTH-HOLLAND

(An Imprint of Elsevier Science Publishers B.V.)

ORDER FORM

Use this form for your order. Pre-paid orders only will be accepted

Send to:
ELSEVIER SCIENCE PUBLISHERS
Attn: Marlène Hamers
P.O. Box 103
1000 AC Amsterdam, The Netherlands

in the USA/Canada:
ELSEVIER SCIENCE PUBLISHERS
P.O. Box 882
Madison Square Station
New York, NY 10159, USA

- Yes, please send me copy(ies) of **Targets of Violence and Aggression** (edited by R. Baenninger). ISBN 0-444-88483-1. Price: US\$ 145.75 / Dfl. 255.00
- I would like to be on your mailing list (mailing codes 08212, 08211 & 08713)
- Payment enclosed:** (Bank Draft/Eurocheque/International Money Order/Personal Cheque/Postal Cheque/Official Purchase Order Form).
- Charge my credit card:**
- MasterCard Eurocard Access VISA American Express

Card No _____ Expiry Date _____

Name _____

Professional Address _____

Date _____ Signature _____

No postage will be added to prepaid book orders. US\$ prices are valid only in the USA and Canada. In all other countries the Dutch Guilder (Dfl.) price is definitive. Customers in The Netherlands, please add 6% BTW. In New York State, please add applicable sales tax.

Møtenytt

Kommentarer til virkeplanen og til handlingsplanen.

Svar til Norsk Bibliotekforening
fra SPESIALGRUPPEN FOR MEDISINSK BIBLIOTEKVIRKSOMHET

Generelt vil vi fra SMB's side bemerke at fagbibliotekenes plass i NBF synes for dårlig ivare tatt i Virke- og handlingsplanen. Fagbibliotekenes betydning for utdanning, forskning og industri må styrkes og synliggjøres bedre både for publikum og for bevilgende myndigheter. Vi savner også omtale av og planer for vår spesialgruppe: Spesialgruppen for Medisinsk Bibliotekvirksomhet.

Nedenfor følger SMB's reaksjon på noen av punktene. Med våre kommentarer ønsker vi delvis svar på noen spørsmål til Virke- og handlingsplanen, og delvis ønsker vi å synliggjøre SMB innenfor NBF.

2 GRATISPRINSIPPET.

2.2. Alle offentlige fagbibliotek stiller bøker og annet materiale gratis til disposisjon for sluttbruker.

Hva menes med "offentlig" fagbibliotek? Hvilke bibliotek kommer inn under denne betegnelsen? "Annet materiale" - hva er det? Tidsskriftartikler, litteraturlister, databaserte litteratursøk? Vil NBF arbeide aktivt for at "bøker og annet materiale" skal være gratis for sluttbruker, eller er det bare en ønskedrøm?

Vi ser jo at fler og fler av fagbibliotekene nå tar betaling for kopier og litteratursøk.

2.3. Spørsmålet om kjøp og salg av tjenester bibliotekene imellom er avklart.

Når det gjelder fagbibliotekene så er vel lite avklart med hensyn til betalingsordninger. I dag hersker det et virvar av priser og betalingsordninger. Hvor er Skredeutvalgets anbefalinger? Er forholdet til Kopinor avklart? Hvilke fagbibliotek tar betaling - og hvilke gjør det ikke - og hvorfor? Vi kan ikke se at handlingsplanen gir tilfredstillende svar på noen av disse spørsmålene.

9 INTERNASJONALT.

9.2. Norsk bibliotekspolitikk overfor EF utvikles.

SMB og EAHIL (European Association for Health Information and Libraries) som vi har et godt samarbeid med, er meget opptatt av forholdet mellom Norge og EF/og Europa forøvrig.

9.3. Bedre kontakt med tilsvarende interessegrupper i Norden...

SMB har etablert et meget godt samarbeid med tilsvarende nordiske spesialgrupper. I januar i år hadde vi vårt 3.felles nordiske styremøte i Stockholm. I august 1991 avholdes 3.Nordiske konferanse for Medisinske bibliotek, i Helsinfors. SMB har også et aktivt samarbeid med bibliotek i Europa, spesielt gjennom sitt medlemskap i EAHIL. SMB har valgt Ungarn som samarbeidspartner i Øst-Europa, Vi har fått en liste over de medisinske bibliotek som ønsker tidsskriftdubletter, bøker etc.

9.4. Sterkere IFLA-program...

SMB har i perioden 1987-90 hatt Elisabeth Buntz fra Rikshospitalet som sin representant i IFLA: Section for medical and biological libraries. Hun har fått en økonomisk støtte fra SMB på tilsammen kr 23900.-

SMB vil gjerne konsulteres når nye IFLA-representanter innen medisins skal utnevnes. I følge handlingsplanen ser det ut som om det bare er Fjernlånsgruppa som har nordisk og internasjonalt samarbeid. Vi ønsker å klargjøre for NBF at slikt samarbeid har

SMB drevet i mange år.

10 NBF SOM ORGANISASJON.

10.2.1 Styrke spesialgruppene.

10.2.2. Tettere forbindelse mellom spesialgruppene og

Hovedstyret og Sekretariatet.

SMB savner konkrete forslag og planer for hvordan dette arbeidet skal gjøres.

SMB har i mange år hatt et nært og godt samarbeid med sin

kontaktperson i NBF, og vi forutsetter at den nye kontaktperson i Tromsø gis anledning til å delta på SMB's møter.

Møtenytt

Referat fra fellesnordisk styremøte for medisinske bibliotekarer 1991.

av Wencke Sæterdal

Det 3. fellesnordiske styremøte fant sted i Stockholm 14.-15. januar i år. Byen mottok oss skuffende vinterløs, snøfri og forblåst- i rak motsetning til Oslo som nettopp da opplevde vinterens aller første supre skihelg! Vårt møtested søndag var "Läsesalongen" - Stockholms stadsbiblioteks filial i Kulturhuset på Sergels Torg, midt i byen, sentraltved T-banepunktet. Etter en hustrig spasertur fra Nationalmuseet, som vi hadde rukket en snartur innom på formiddagen, var det velgjørende å komme i hus. Og hvilket hus! På en ganske vanlig sensøndags formiddag i januar var det et yrende liv til musikk med høretelefoner i dype skinnstoler, innvandrere som ivrig leste hjemlandets aviser, pensjonister som spilte sjakk, skoleelever med sine lekser, forskere i små studieceller, unge foreldre med småbarn som hørte eventyr eller bladde begeistret i det store utvalget av billedbøker. De enorme vindusveggenaut mot torget ga rommet lys og

luft - kontrasten mellom hektisk bytrafikk ute og bibliotekets lune atmosfære var slående. Men - det koster selv for en storby som Stockholm å holde liv i en slik "kulturperle", kritiske røster synes det er et alt for dyrt foretagende! Måtte disse røster stilne - tenk hvilken verdi det er for en storby å kunne tilby sine sentrumsbesøkende litt gratis kunst og kultur som motvekt til kjøp, bruk og kast! Etter omvisning i Kulturhusets øvrige avdelinger med utstillinger o.l., avsluttet vi besøket med "smørgåsar" og kaffe i kafféen i toppetagen - med utsikt over hele sentrum. Så bar det med bybussen til Vasamuseet for å bese riksklenodiet: Regalskeppet Wasa som så sørgelig sank på Stockholms red på sin jomfrutur i 1628. I mer enn 300 år lå dette praktfulle orlogsskipet gjemt og glemt på havbunnen. I 1961 ble vraket hevet og resturert og kan nå skues i all sin prakt med 3 dekk og 64 kanoner i det spesialbygde museet - som

forøvrig ligger vakkert til på Djurgården med byen blinkende i bakgrunnen. Etter disse store doser med kunst og kultur, ble søndagen så rundet av med en velsmakende og hyggelig "bli-bedre-kjent"-middag.

- Bare jeg var halvt så køn som fotografiet.
- Ja, men det er De jo.

Kunngjøringer

Etterlysning 1

Til undervisning av medisinske studenter trenger UMED gamle Mesh'er og gamle mikrofiche (NOSP, KIST, osv). Så ikke kast, men send dine gamle utgaver til UMED, Det Medisinske fakultetsbibliotek, pb 1113 Blindern, 0317 Oslo 3.

Etterlysning 2

Det er etterhvert endel her i Norge som benytter tidsskrifts-systemet MicroLinx fra Faxon. Sonja Semcesen, NYCOMED er interessert i å danne en brukergruppe. Benytter du programmet så ta kontakt! Tlf. 02-389607

Etterlysning 3

NORSKE MEDISINSKE TIDSSKRIFTER!

SMB-Nytt ønsker å kartlegge hvilke medisinske tidsskrifter som er utgitt i Norge. Vi begynte runden med å ringe til N O T A - k o n t o r e t ved Universitetsbiblioteket. Her skal vår nasjonale tidsskriftsarv gjennomgås og indekseres for å bygge opp vår nasjonale hukommelse. På telefonen treffes en imøtekommende bibliotekar som beklager situasjonen. Hun forteller at det utgis over 3000 tidsskrifter i Norge idag, men ressurs-

situasjonen tillater ikke at mer enn 330 tidsskrifter blir indeksert. Og dette er 330 tidsskrifter innen alle emneområder og enkelte fagområder som teknikk og medisin er ikke dekket i særlig grad "emnesøk innen disse områder henvises til de faglige bibliografier som finnes innen området". To bibliotekarer er satt av til denne nasjonale oppgaven som skal sikre Norges deltagelse i informasjonssamfunnet. Vi får tilsendt en liste over de tidsskrifter som indekseres pr. idag, men N O T A - k o n t o r e t beklager at de ikke kan sende oss en samlet oversikt over de tidsskrifter som utgis i Norge. Den de har er for gammel og ikke ajourført. Derfor oppfordrer vi lesere av SMB-Nytt å hjelpe oss med å kartlegge hvilke norske medisinske tidsskrifter som finnes. Ingen tidsskrifter eller nyhetsbrev er for lite og ingen er for stort. Særlig de små (som SMB-Nytt!) kan inneholde viktig informasjon som er viktig å kartlegge. Og datautstyr har gjort det lettere å utgi tidsskrifter/nyhetsbrev - nye ting kommer hver måned. Vi vil være glad over alle bidrag til å gjøre vår liste mer fullstendig og listen vil komme her i SMB-Nytt i et senere nummer. H e r e r d e tidsskrifter/nyhetsbrev vi er klar over:

Aids-Info
 Aktivitøren
 Aktuelt
 Aldring og eldre
 Ambulansforum
 Apotekteknikeren
 Astma Allergi
 Barnevernspedagogen
 Bioingenøren

Ergoterapeuten
 Farmakoterapi
 Folkehelsen
 Fysioterapeuten
 Helse og Sosialforum
 Helsenytt for alle
 Helsetjenesten
 Hjelpepleieren
 Hold Pusten
 Horda Helse
 Inter medicos
 Legemidler og Samfunn
 Medisin og helse
 Medisinsk årbok
 Miljø & Helse
 Milepælen
 Mot rusgift
 MSIS
 NIPH Annals
 Norges Apotekerforenings Tidsskrift
 Norsk Bedriftshelsetjeneste
 Norsk Farmaceutisk Tidsskrift
 Norsk Veterinærtidsskrift
 Den Norske tannlegeforenings tidende
 Optikeren
 Røde Kors
 Sinnets Helse
 Skolepsykologi
 Skulderbladet
 SMB-Nytt
 Sosial trygd
 Sosionomen
 Sunnhetsbladet
 Sykepleien
 Tenner i Fokus
 Tidsskriftet for den Norske lægeforening
 Tidsskrift for jordmødre
 Tidsskrift for norske legesekretærer
 Utposten
 Vernepleieren

Kontakt Sigbjørn Hernes, Statens institutt for folkehelse eller Wenche Sæterdal Odontologisk fakultet hvis du kan bidra til listen. Og husk - ingen ting er for smått!

Kunngjøringer

Kristiansand!

SMB INVITERER TIL KURS OG MEDLEMSMØTE I KRISTIASAND 26. - 30. mai 1991.

Program:

Søndag 26. mai.

Ca. kl.12. Sosialt samvær. Vi regner med go' vær og "nesten sommer", så det blir utflukt til den sørlandske skjærgård med reker, hvitvin etc.

Hvis det mot formodning blir plask regnvær, så har Kristiansand museer o.a. å by på, vi skal sørge for et godt program og hyggelig felles måltid.

Mandag 27. mai.

Kl.9 - 10.30 Omvisning i Vest-Agder Sentralsykehus' nye bibliotek, v/ Solveig Habostad, bibliotekleder
Kl.10.30-11.30 Nyheter fra Medline v/Ragnhild Lande, leder, med bibliotek, Regionsykehuset i Trondheim

Kl.11.30-12.30 Lunsj

Kl.12.30-15.30 Kurs:

1) BIBSYS - praktisk anvendelse av Bibsys som samkatalog; hvem kan søke i basen; priser etc. v/Kristin Omsjø, bibliotekar og Bibsys-konsulent, Med.Fak.bibliotek, Oslo.

2) Elektroniske konferanser. Hva finnes og hvordan kan jeg

bruke dem? v/Sigbjørn Hernes, bibliotekleder, FOLKEHELSE, Oslo

Oppgi om du ønsker kurs 1 eller 2.

Kl.19 Medlemsmøte. Kåseri av Helge Terland: Knut Hamsun som jeg ser ham. Vanlige medlemssaker og "åpent forum". Enkel servering. Sted: Sentralsykehuset.

Tirsdag 28.mai.

MARKEDSFØRING AV BIBLIOTEKENE.

Kl. 9 - 11.30. "Veien til makt og innflytelse: profilering av bibliotekaren" v/Kaya Irgens, (bibliotekar), Kontorsjef/avd. leder Norsk Hydro, Oseberg Produksjon, Bergen

Kl.11.30 - 12.30. Lunsj

Kl.12.30 - 15.30.

"Markedsføring av fagbiblioteket" v/ Anne Dagmar Langeggen, bibliotekar/mediatekleder ved språkseksjonen UiO. Det blir tid til diskusjon etter hvert innlegg. Sted: Sentralsykehuset.

Priser: (Med forbehold om små justeringer)

Søndag kr. 100.-

Mandag kr. 350.-

Tirsdag kr. 700.-

Vi ønsker alle hjertelig velkommen og håper på noen "faglige og sosiale" utbytterike dager!

SMB vil foreslå en "fellestur" fra Oslo til Kristiansand: avreise lørdag med tog, opphold på Hotel Christian

Quart og tog hjem tirsdag ettermiddag. Det blir tid til sosialt samvær og et måltid "ombord".

Tog til Kristiansand lørdag 25.mai kl 16.51 fra Oslo, i Kristiansand kl. 21.35.

Tog Kristiansand-Oslo tirsdag 28.mai kl 17.05

Pris kr 285.- pluss plassavgift, hver vei.

Togbillett bestilles hos Univers Reiser, tlf. 453200

Du må oppgi SMB som "stikkord" og gi eget navn og faktura-adresse. Hotellet må bestilles via SMB og betales på tilsendt giro.

Christian Quart Hotel: Pris pr. døgn pr. person i dobbeltrom: kr. 350,- inkl. frokost. Enkeltrom: kr. 170,- i tillegg pr. døgn. Spesialpris for SMB!

Andre reise-muligheter:

Fly søndag 26.mai kl 10.35, fremme kl 11.15

Fly Kristiansand-Oslo mandag 27.mai kl 21.55

Fly Kristiansand-Oslo tirsdag 28.mai kl 20.20.

Pris kr. 465.- hver vei (lavpris)

Nærmere opplysninger, og bindende påmelding innen 3.mai til Kristin Omsjø, UMED tlf 454796, eller UFARMKOL tlf 456061.

OBS! Oppgi hvilke dager du ønsker å delta.

Postgiroblankett for innbetaling av kursavgift vil bli sendt til deltagerne umiddelbart etter påmelding. Kursavgiften må være betalt senest 15.mai.

Kunngjøringer

Reisestipend

SMB's styre vil forsøke å hjelpe de bibliotekarer som har vanskeligheter med å få penger til kurs, reiser o.l.

Søknadsfrist for vårsemesteret er 20. april og søknaden sendes til styret v/Elisabeth Husem. For høstsemesteret vil fristen være 15. august.

Reiserapport

IFLA-konferansen 1990, Stockholm 18.-24. august.

av Elisabeth Buntz

"MORE NATIONALITIES THAN EVER! The biggest conference in the history of IFLA! sa Paul Nauta, generalsekretær i IFLA i sin oppsummering. På IFLA konferansen 1990 var det: 120 land representert 1660 delegater sammen med 117 ledsagende personer 100 journalister 200 1-dags besøkende 300 frivillige medhjelpere 2000 besøkende til utstillingen 510 personer arbeidet ved 170

utstillings-stands 5000 personer i alt! IFLA: International Federation of Library Associations and Institutions, vår profesjons hovedforening. Det er ikke lite den foreningen har gjort for bibliotek og bibliotekarer gjennom tidende. IFLA har stått for internasjonalisering, standardisering, samarbeid og ressurs-delning mellom bibliotek over hele verden. Det er en trygghet å ha en så stor organisasjon i ryggen. Vi norske bibliotekarer føler oss mange ganger små i våre egne fagmiljøer, men vi er del av en større helhet og kan trekke på det prestisjetunge IFLA-miljøet når det trengs. IFLA har i dag 5 hovedarbeidsområder, 5 såkalte "Core Programmes": - Universal Bibliographic Control and International Marc (UBCIM) - Universal Availability of Publications (UAP) - Preservation and Conservation (PAC) - Advancement of Librarianship in the Third World (ALP) - Universal Dataflow and Telecommunications (UDT)

UBCIM programmet koordinerer aktiviteter som har med bibliografisk kontroll å gjøre, katalogisering, nasjonalbibliografier, Marc-formater og ISBD'er: internasjonale bok- tidsskrift-serie- kart- og musikk-nummer. Utviklingen for internasjonale nummer går mot nummerering også av bokkapitler og de enkelte tidsskriftartikler. Dette programmet arbeider også med nasjonalbibliografier på CD-ROM. En fellesnevner for alt arbeidet er at kompatibilitet og overførbarhet i datasystemer skal fremmes mest mulig.

British Library er programmets hovedkvarter.

UAP programmet skal sikre adgang til publikasjoner ved å sørge for å fjerne restriksjoner og forhold som vanskeliggjør tilgangen på publikasjoner, helt fra produksjonsstadiet av nytt materiale til oppbevaring av publikasjoners siste eksemplarer. UAP arbeider nært sammen med UNESCO og nasjonalbibliotek.

PAC programmet skal fremme nasjonale og internasjonale standarder som har med produksjon, oppbevaring og behandling av biblioteks-materiale å gjøre, slik at det kan bevares best mulig. Et stort og aktivt program som har skapt blest om faktorer av betydning for bevaring av papir blant annet, og som har utarbeidet fremgangsmåter i bevaringsarbeidet samt sørget for effektiv og faglig utdannelse for reparasjons- og bevaringsarbeidet. Den forrige bibliotekaren for The British Medical Association lever bra av eget-opprettet firma etter en slik utdannelse forresten.

ALP programmet skal fremme bibliotek i utviklingsland. Vi tenker kanskje ikke umiddelbart på Egypt som et utviklingsland, men IFLA skal altså følge nøye med konstruksjonen av det nye bibliotek i Alexandria (norsk arkitekt!) og hjelpe til med litteratur, utstyr og opplæring av personalet ved det prestisjebiblioteket. Apropos underutviklede tilstander, så fikk vi en tankevekkende og rørende tale fra representanten fra Moskvas bibliotekforening. 1990 var første året med IFLA representasjon fra Sovjet. Det har faktisk ikke vært lov til å ha bibliotekforeninger i

Sovjetunionen før høsten 1989! UDT programmet har med elektronisk overføring av data å gjøre. Gjennom programmet arbeides det for å redusere kommunikasjons-barrierer ved å støtte utvikling av internasjonale standarder. En av de helt store eksperter på dette området er vår egen Liv Holm i BRODD. Vi trenger ikke å gå langt for å få det siste nye på dette området. Programmet har hovedsete ved The National Library of Canada. Typisk at land med få mennesker og mye tom geografi, som Norge og Canada, er sterkt representert i elektronisk kommunikasjon. UDT arbeider blant annet med elektronisk fjernlån og biblioteksbruk av forskningsnettverkene. UDT arbeider altså med å lette kommunikasjonen mellom vårt universitetsnett og de andre tilsvarende nett. Ganske spennende å kunne sende meldinger verden over på sekunder, og etterhvert få tilgang til bibliotekataloger og andre databaser, samt mulighet for sending av hele dokumenter over nettet. Marc Walckiers, en ikke ukjent størrelse i EAHIL sammenheng, er del av UDT programmet som "Robert Vosper IFLA Fellow" 1989-1990. Marc har arbeidet med integrerte fjernlansprotokoller for europeiske bibliotek. Det medisinske biblioteksmiljøet er med for fulle muggen med andre ord.

IFLA's struktur er ganske komplisert synes jeg, med Sections og Standing Committees og litt av hvert. Det får bli neste kapittel. Vi har forresten mange kjente ringrever blant norske bibliotekarer, folk som kan

IFLA ut og inn. Jeg tenker i farten på Jan Erik Røed, UBO, og Sissel Nilsen, Bærum bibliotekene, og så Else Granheim, direktør for Statens Bibliotektilsyn i en menneskealder. Else Granheim har vært en av IFLA's mere kjente presidenter, i hele 8 år hvis jeg ikke tar helt feil.

IFLA-kongressene har sin egen atmosfære, sin egen arbeidsform. Mye skjer, men i en meget avslappet atmosfære synes jeg. Mange saker behandles uformelt og i små grupper til tross for det gigant-arrangement IFLA-kongresser er. Mange grupper av bibliotekarer kommer til IFLA kongressbyen for å holde sine egne arrangementer og deltar ikke i noen IFLA aktivitet, men får tilgang på fasiliteter, atmosfære etc. som gjør egne arrangementer mere interessante. Stortingsbibliotekarer, kunstbibliotekarer og mange andre har sine internasjonale konferanser og møter i tilknytning til IFLA hvert år. Vi medisinske bibliotekarer har to møter i IFLA's Standing Committee for Medical and Biological Libraries i løpet av kongressdagene eller umiddelbart før og etter. EAHIL har også gjerne et møte på IFLA kongressen. Vi medisinske bibliotekarer er alltid litt misunnelige på de bibliotekargruppene som har sine egne faglige møter/kongresser i forbindelse med IFLA. Det er så samlende og i og for seg lettvindt. Men vi har altså ikke tradisjon på det. Men vi kan føle oss litt ensomme i komiteen der vi bestemmer at vi skal gi ut kataloger over medisinske bibliotek eller hva og hvor

angående neste internasjonale kongress. Fint at den Nordiske medisinske konferansen skal være i Helsinki umiddelbart etter IFLA i Moskva 1991. Kanskje endel lager en kombinasjonsreise. Loisanne Coliani, nestleder ved National Library of Medicine, og Derek Law, Kings College London, har vekslet på å være formann og sekretær for Standing Committee. Virkelig flinke, interessante mennesker med stor interesse, arbeidskapasitet og status i internasjonalt bibliotekararbeid i det hele tatt. Det er et privilegium å få delta, et privilegium jeg skylder norske, medisinske bibliotekarer som har valgt meg. I IFLA føler jeg virkelig at det er internasjonalt, på godt og vondt. F.eks. er det umulig å ikke få verdenspolitikken inn på meget nært, og ofte ubehagelig, hold. Det kan være demonstrasjoner, attentater sogar i forbindelse med møter eller utstillinger. Og i Standing Committee for Medical and Biological Libraries har jeg mistet alle mine meget interessante og velutdannede kollegaer fra Midtøsten, Beirut, Bagdad etc. De forhenværende medisinske fakultetsbibliotekarerer nå medhjelpere på bensinstasjoner i USA og liknende. Representanten for Kuwait kom til møtet, men ikke hjem igjen selvfølgelig.

Stockholms-arrangørene fikk mye skryt for sin by og for sin service i forbindelse med utflukter, biblioteksbesøk og selskapelige arrangementer. Deilig å komme vekk fra det effektive, men kjedelige industrianlegget som er Stockholms konferansesenter.

Returadresse:
SMB, v/Elisabeth Husem
Psykiatrisk Institutt
Postboks 85 Vindern
N-0319 Oslo 3